

DET FRIVILLIGE SKYTTERVESEN

MØTE I DFSU

PROTOKOLL

DATO	31.07.2017
STED	Førde
MØTE INNKALT AV	Ungdomskonsulent Ola Fjuk-Herje
MØTETYPE	Utvalgsmøte (DFSU)
MØTELEDER	Utvalgsleder Kjell S. Hovland
FRA DFSU	Kjell Strand Hovland, Kari Sofie Brøndbo Fiskum, Ørjar Eike og Anne Ingeborg Sogn Øiom
FRA ADMINISTRASJONEN	Ola Fjuk-Herje

SAKSLISTE

Sak 14/2017: Søknad fra Elverum skytterlag om midler til valgfag fysisk aktivitet og helse

Sak 15/2017: Søknad fra Sunnhordland om midler til programfag toppidrett

Saksnummer:	14/2017
Emne:	Søknad fra Elverum skytterlag om midler til valgfag fysisk aktivitet og helse
Kompetanse:	

Elverum skytterlag søker om midler til å gjennomføre skyting som valgfag på to ungdomsskoler i Elverum, henholdsvis Elverum ungdomsskole og Hanstad skole.

Elverum ungdomsskole er blant Norges største ungdomsskoler med sine over 600 elever mens Hanstad skole er noe mindre med sine 450 elever fordelt på hele grunnskolen. På begge skoler kan samtlige elever i skoleåret 2017/2018 på 8.-10. trinn velge faget «Valgfag fysisk aktivitet og helse» hvor de vil få mulighet til å prøve skyting.

Administrasjonen drøfting:

Skytterkontoret ble vinteren 2017 invitert av Elverum kommune og Elverum skytterlag til møte. Det første møtet ble holdt på Skytterkontoret i Oslo og det siste på Elverum med besøk på Elverum ungdomsskole. Her la Elverum skytterlag, støttet av Elverum kommune, frem sine planer for hvordan de ønsket å tilby skyting som valgfag på en av Norges største ungdomsskoler.

Skytterlaget presenterte hvordan de ønsket å gjennomføre opplegget for alle trinn på de to skolene. Skytterlaget stiller med alt av utstyr (inkl. våpen og ammunisjon) og instruktører fra eget skytterlag. Det er ikke kjent hvor mange elever som vil benytte seg av tilbudet fra, men det er anslått mellom 50 og 100 elever. Alle elevene skal få prøve seg på skytebanen fem ganger i løpet av skoleåret og opplegget skal være i tråd med skyteskole-konseptet til DFS.

Under møtet med Elverum ungdomsskole gikk rektorene ved skolene med på opplegget så lenge Elverum skytterlag også sto for transport til og fra. Det er dette Elverum skytterlag søker om midler til.

Administrasjonen synes initiativet til Elverum skytterlag er svært godt og er imponert over engasjementet de har klart å skape blant viktige aktører i kommunen. Et av de store satsingsområdene til DFS i perioden 2016-2020 er skyting som aktivitet i skolen.

Administrasjonen vil først vise til at Elverum skytterlag, i likhet med alle andre lag, har mulighet til å søke om midler til sitt prosjekt gjennom bidragsordning som er rettet mot dette. Dette ville gitt Elverum 3000 kroner, noe som ikke er tilstrekkelig for å få gjennomført prosjektet.

I budsjettet til DFSU er det satt av midler til slike satsinger (posten «prosjekter i langtidsplanen») og administrasjonen mener derfor at DFSU bør se på muligheten for å støtte Elverum skytterlag. Administrasjonen har siden starten av langtidsplanperioden 2016-2020 lagt stor vekt på å få flest mulig skoler og skytterlag til å innlede samarbeid. Dette har til en viss grad lyktes og pr. 20. juni 2017 er allerede rekorden for lag som har samarbeider med skoler i løpet av et år slått. Likevel har det vært behov for å få til samarbeid mellom skole og skytterlag i større målestokk. Dette kan få en viktig effekt som inspirasjon og vise andre lag og skoler hva som er mulig.

Mens signaleffekten til andre lag, kommuner og skoler vil være stor er det også viktig å huske den kortsiktige og umiddelbare effekten. Dette er nemlig en ypperlig mulighet til lære opp svært mange ungdommer, som ellers ikke ville prøvd skyting, i god våpenkultur. Betydningen av dette er stor og tjener formålsparagrafen på en god måte.

Administrasjonen mener på bakgrunn av dette at DFSU bør støtte Elverum skytterlag med 20.000 fordelt over to år (2017 og 2018). Dette er i sum 14.000 kroner mer enn de ville mottatt gjennom de ordinære bidragsordningene for 2017 og 2018 (2x3.000 kr gjennom bidragsordningen «Prosjekt i skolen»). Skytterlaget bør ikke få mulighet til å søke om bidrag til dette prosjektet gjennom andre bidragsordninger i DFS.

DFSU anbefaler Norges Skytterstyre å fatte følgende vedtak:

Elverum Skytterlag tildeles et bidrag på 20.000 kroner fordelt over to år (2017 og 2018).

Elverum Skytterlag kan ikke søke om andre bidragsordninger i DFS for samme prosjekt.

Elverum skytterlag skal etter gjennomført prosjektet levere en rapport som inneholder følgende:

- Hvor mange elever har gjennomført programmet, og hvor mange timer har hver elev deltatt.
- Hvor mange elever har etter å ha gjennomført valgfaget, møtt opp på Elverum skytterlag sine treninger. Og har noen meldt seg inn i laget etterpå.
- Tilbakemelding fra skolen.

DFS vil også ha oversendt programmet for valgfaget, og forbeholder seg retten til å bruke prosjektet i markedsføringsammenheng rettet mot andre lag og skoler.

Saksnummer:	15/2017
Emne:	Søknad fra Sunnhordland om midler til programfag toppidrett
Kompetanse:	

Sunnhordland søker i brev av 1. juni 2017 om midler til drift og gjennomføring av programfaget toppidrett for fem elever ved Stord videregående skole. Sunnhordland opplyser i søknaden at samlaget er blitt utfordring til å finansiere 30.000-40.000 kr slik at tilbudet skal opprettholdes også neste skoleår.

Skyttere som har gått på idrettsfag på Stord vgs har de siste fem årene kunne velge programfaget toppidrett med skyting som spesialiseringsidrett. Det har til sammen vært 6 skyttere hvert år og de regner med å ha 5 skyttere som tar dette faget i 2017/2018.

Stord skytterlag har frem til nå stilt sin bane til disposisjon og tatt alle vedlikeholdskostnader. Transport, instruksjon og annen oppfølging har frem til nå vært gjort vederlagsfritt av foreldre og frivillige i skytterlaget.

Toppidrettsfaget er et valgfritt programfag som alle elever på videregående skole kan velge (så fremt skolen tilbyr dette faget). Det er som regel ingen begrensning i hvilken idrett en elev kan velge innen dette faget så lenge det lar seg gjennomføre innenfor skolens tidsrammer, og eleven allerede er aktiv innen den aktuelle idretten. I den nasjonale læreplanen for toppidrett kan en lese at formålet med faget blant annet er at «Opplæringen i programfaget toppidrett kan bidra til at Norge får bevisste idrettsutøvere som kan oppnå gode resultater både regionalt, nasjonalt og internasjonalt». Faget har et timetall på 140 timer hvert skoleår. Dette løses ofte i praksis ved at eleven har to økter i uka pluss en rekke fagdager hvor de har faget hele skoledagen. Hele læreplanen kan leses her: <https://www.udir.no/kl06/IDR5-01>.

Stord skytterlag har tidligere fått 3000 kr for dette gjennom bidragsordningen som støtter samarbeid med skoler (senest i 2016).

Sunnhordland skyttersamlag opplyser i søknaden at de ikke anser 30.000-40.000 kroner som uoverkommelig, men at det ikke lar seg gjøre for kommende skoleår. De har ikke mulighet til å vente på ombudsmøtet for 2017 og ber derfor om at DFS sentralt finne midler til dette.

Administrasjonen drøfting:

Avklaring: I søknaden fra Sunnhordland opplyses det om at søknaden gjelder «valgfaget breddeidrett». Administrasjonen vet etter kontakt med Stord skytterlag og Stord vgs at dette ikke medfører riktighet. Som det opplyses i de innledende saksopplysningene er faget eleven kan velge programfaget toppidrett. Dette er en avgjørende og viktig forskjell. Programfaget toppidrett er beskrevet innledningsvis. Elever som går på idrettsfag kan velge mellom programfagene toppidrett og breddeidrett. Breddeidrett er i motsetning til toppidrett ganske likt valgfaget fysisk aktivitet og helse som elever kan velge på ungdomstrinnet. Dette faget tar for seg en rekke idrett som elevene får prøve. Dette faget har ikke noe krav om det elevene har prøvd de aktuelle idrettene fra før slik det er en forutsetning at man har i toppidrettsfaget.

Administrasjonen har gjennom kontakt med Stord skytterlag de siste årene registrert at de med suksess har hatt samarbeidet med Stord vgs. innen programfagene toppidrett og breddeidrett. Dette har frem til nå vært finansiert gjennom dugnad fra skytterlagets side, samt økonomisk støtte på 3000 kr årlig fra DFS sentralt gjennom gjeldende bidragsordning.

Tatt i betraktning programfaget toppidretts egenart kan dessverre ikke administrasjonen se at dette prosjektet kvalifiserer til ekstraordinær økonomisk støtte fra sentralt hold slik søknaden foreligger. All den tid DFS er en breddeorganisasjon hvor målet er at flest mulig skal oppnå utvikling og mestring til sitt ambisjonsnivå, og samtidig bidra til å oppnå samfunnets mål om en god folkehelse kan ikke midler fra sentralt hold prioriteres til dette. Det er prosjektene som er beskrevet i langtidsplanen for DFS 2016-2020 som beskriver hva organisasjonen skal bruke penger på.

Administrasjonen er klar over at «å legge til rette for at flest mulig skal oppnå utvikling og mestring til sitt ambisjonsnivå» også kan innebære å støtte de som ønsker å bli gode skyttere. Her mener administrasjonen imidlertid at samlagene allerede har gode muligheter til å søke om midler til ungdomssamlinger med dette som mål gjennom de eksisterende bidragsordningene. Administrasjonen mener også at summen Sunnhordland skisserer kan komme til nytte for mange flere skyttere om det benyttes til andre formål. F. eks. ville 30.000-40.000 vært tilstrekkelig med midler til å gjennomføre treningsamlinger for alle ungdommene i samlaget på både 15 meter, bane og felt. Summen er også tilstrekkelig til å støtte mer enn 10 skytterlag som har prosjekter i skolen slik dagens støtteordning er.

Noen vil også hevde at man ved å tilrettelegge for skyttere under videregående utdanning på denne måten kan bidra til at flere fortsetter med skyting i voksen alder. Her viser imidlertid forskning fra NIH at om lag 40% av de som starter på toppidrett på NTG slutter med idretten før de er ferdig med på NTG.¹ Dette er dessverre en av de største utfordringene til toppidrettsgymnasene og bidrar til at det nevnte dette argumentet blir noe tynt.

¹ Masteroppgave fra Norges Idrettshøgskole 2013.

<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/171796/D%C3%B8nnestad2013v.pdf?sequence=1>

Samarbeid mellom skole og skytterlag er blant DFSs sine største satsingsområder i årene som kommer. For eksempel er forskningsprosjektet «Skyting for mestring» støttet med 100.000 kr fordelt over to år (2015 og 2016). Satsingen kommer også til syne i langtidsplanen for 2016-2020. I kap. 3. a) heter det at det skal «tilrettelegges for skyting som valgfag i skolen». Her er det viktig å huske på at dette i hovedsak sikter til valgfagene i grunnskolen hvor skyting tilbys på et lavterskelnivå. Her er det ikke noe krav om at skoleelevene er aktive skyttere fra før slik det er i programfaget toppidrett. Formålet med å få skyting som en del av valgfagene i ungdomsskolen er at flest mulig skal få prøve skytesporten og på den måten oppleve mestring og ikke minst: tilegne seg god våpenkultur. Slik kan DFS i større grad oppfylle formålsparagrafen gitt av Stortinget. Administrasjonen er av den oppfatning at programfaget toppidrett ikke tjener disse intensjonene i stor nok grad slik det har vært gjennomført ved Stord vgs tidligere.

For å imøtekomme søknaden, samt sørge for at et tilbud i tråd med langtidsplanen 2016-2017 blir etablert i Sunnhordland, mener administrasjonen at søknaden kan godkjennes med noen krav. Administrasjonen mener at det bør stilles krav om at det skal etableres et tilbud om skyting også i programfaget breddeidrett på Stord vgs fra og med 2017/2018. Opplegget bør ha et omfang på ca 20 timer (inkludert aktivitetsdag med skogsløp med skyting). Undervisningsopplegget for øvrig bør være i tråd med skyteskole-konseptet da det antas at elevene ved som har faget breddeidrett har liten eller ingen erfaring med skyting. Ferdig undervisningsopplegg er tilgjengelig for nedlasting på www.dfs.no. Elevene ved programfaget toppidrett skal benyttes som instruktører i undervisningen i faget breddeidrett. På denne måten blir noe av deres egentrening i toppidrettsfaget å instruere nybegynnere. Det må også stilles krav om at elevene ved toppidrett skal delta på instruktørkurs 1a i Haugesund 20.-22. oktober 2017. Her dekker DFS utgifter ved opphold mat under kurset. Skytterlaget skal stille med våpen, ammunisjon og nødvendig utstyr til skolen vederlagsfritt.

Avslutningsvis vil administrasjonen gi skryt til Stord skytterlag for samarbeidet de har med Stord vgs. Spesielt ønsker vi å trekke frem aktivitetsdagen de har for elevene på idrettsfag (dette kommer ikke frem av søknaden til Sunnhordland). Her arrangerer skytterlaget en aktivitetsdag for alle elevene ved idrettsfag på Stord vgs. På denne dagen får både elever og lærere prøve skogsløp med skyting. På denne måten får de en trygg og sikker opplæring innen våpenbruk av skytterlaget.

Administrasjonen vil også oppfordre Stord skytterlag, og evt. andre lag i Sunnhordland, til å søke om støtte til sine samarbeidsprosjekter med skolen gjennom gjeldende bidragsordninger.

Administrasjonen foreslår følgende vedtak:

Søknaden innvilges med 15.000 kr fordelt over to år hvis følgende kriterier oppfylles:

1. Elevene ved toppidrett skal delta på instruktørkurs 1a som går i Haugesund 20.-22. oktober 2017. Kurset er gratis og det dekkes opphold og mat for elevene.
2. Skolen og skytterlaget må etablere et fast tilbud over minst 20 skoletimer også for elevene som tar programfaget breddeidrett (aktivitetsdag skogsløp med skyting inkl. i timene). Tilbudet skal ta utgangspunkt i skyteskole-konseptet og skytterne som har toppidrett som sitt programfag skal være instruktører. Skytterlaget stiller våpen, ammunisjon og nødvendig utstyr til disposisjon gratis. Utfyllende detaljer fås ved å kontakte ungdomskonsulentene ved Skytterkontoret.

Uttalelse fra DFSU:

DFSU mener at prosjektet det søkes om ikke er i tråd med tiltak i langtidsplan. I langtidsplanen til DFS står det i verdigrunnlaget at organisasjonen skal være en breddesport. Ekstraordinære midler bør heller brukes på prosjekter som bidrar til å oppnå målene i langtidsplanen og samtidig bidrar til å nå ut med skytesporten til flest mulig.

Administrasjonens forslag om å sette krav til er heller ingen god løsning da dette allerede er aktiviteter som skytterlaget kan søke om midler til gjennom de nåværende bidragsordningene. DFSU ser ikke at dette programfaget oppfylder vilkår til å få noen ekstra bevillinger utenom 3000 kroner under bidragsordningen "Prosjekt i skolen".

I lys DFSU-sak 14 og 15 ønsker DFSU å gjennomgå bidragsordninger for prosjekter i skoleverket høsten 2017 for å kunne legge dette inn i en søknad til FD om prosjektmidler for 2019.

DFSU anbefaler Norges Skytterstyre å fatte følgende vedtak:

Søknaden fra Sunnhordaland skyttersamlag avslås.

Enstemmig vedtatt